

Hrdina Hvaja, modli sa za nás! Nápis na tričku jedného z účastníkov slávnostnej vigílie

Páter Damián svätým

11. októbra sa do zoznamu svätych nášho sveta zaradil aj páter Damián, známy ako páter malomocných. Na ostrove Molokai strávil s tými najposlednejšími, najbiednejšími a odvrhnutými „normálnou“ spoločnosťou časť svojho života a aj jeho záver. Čerstvé dojmy zo svätorečenia prináša ThLic. Peter Žaloudek, ktorý viackrát navštívil ostrov Molokai a taktiež sa zúčastnil slávnostného obradu vo Vatikáne.

Možno viac ako samotné sväto-rečenie bude čitateľov zaujímať to, čo sa udialo v predvečer svätorečenia Pátra Damiána, teda 10. októbra 2009 v Bazilike St. Maria sopra Minerva blízko Pantheonu.

V nedeľu 11. októbra vyhlásil totiž pápež za svätych piatich ľudí. Damián je jedným z nich. V Bazilike sa však deň predtým, v sobotu, konala „vigília“ pred vyhlásením za sväteho. Slávnosť spevu a modlitieb sa začala o siedmej večer a skončila o pol deviatej. Prišlo tam viac než 2 500 ľudí. Hlavnými moderátormi celej slávnosti boli členovia Kongregácie Najsvätejšieho srdca Panny Márie a Pána Ježiša, do ktorej páter Damián patril. Kedže ide o misijnú kongregáciu, celá slávnosť sa viedla v štyroch jazykoch: v španielčine – pretože v španielsky hovoriacich krajinách má táto kongregácia väčšinu svojich členov, v angličtine, francúžtine – je to pôvodom francúzska kongregácia, a vo flámstine.

Z Havaja prišlo asi 600 ľudí, na čele s biskupom de Silva z Honoluulu a provinciálom kongregácie z Honoluulu P. Chrisom Keahim, ktorého poznám zo svojich skorších cest osobne. Medzi účastníkmi bolo niekoľko belgic-

kých kňazov tejto kongregácie, ktorých poznám z cest do Leuven, kde som hľadal informácie v archíve, zvlášť vzácnym hostom bol P. Paul Macken, posledný žijúci expert na život a dieľo P. Damiána, ktorý pozná do detailu jeho listy...

Pre mňa bolo tak nesmierne milé stretnutie s pánom Erikom de Backerom, ktorý je pra-prasynovec rodiny de Veuster, teda aj pátra Damiána. Pána de Backera poznám tiež osobne.

Do prasknutia zaplnenú baziliku zaplnili potom ľudia z Belgicka, Španielska, rôznych krajín Južnej Ameriky, Ázie a USA.

Vigília spevu a modlitieb začala nádherným sólom jednej havajskej speváčky v havajskom jazyku, potom pokračoval hymnus na oslavu P. Kamiána (tak mu vráveli na Havaji) spievaný striedavo havajsky a anglicky veľkým havajským zborom. Spevy pokračovali v rôznych z už spomenutých jazykov, boli popretkávané textami z osobných listov P. Damiána, textami z biblie, adoráciou v tiche a osobnou modlitbou generála kongregácie prednesenou plynulou španielčinou, francúžtinou a angličtinou.

Hostia priamo z Havajských ostrovov v typických krojoch

Impozantný bol priebeh oslav: nekonal sa ani omša, ani bohoslužba slova, skupinky Havajánov však prinášali postupne k oltáru predmety pripomínajúce život pátra Damiána: jeho slamený klobúk, hoblík a iné predmety na obrábanie dreva, ktoré na Molokai používal na stavbu domov, ale aj rakiev, aj na stavbu kostola. Priniesli ďalej bibliu a breviár, s ktorými kedysi odišiel ako misionár na Molokai a nič iné so sebou vtedy nemal. Na záver potom priniesli veľké čierne rúcho, ktorým sa bežne prikrýva hlava zosnulého. V tejto kongregácii skladali totiž novici sľuby tak, že si ľahli na zem, prikryli ich týmto rúchom na znak toho, že odumierajú svetu a rodia sa pre nový život s Kristom.

Pre mňa osobne bolo silným zážitkom stretnúť sa s niekoľkými ľuďmi – malomocnými z Kalaupapy, ktorých poznám z mojich cest na ostrov Malokai a spomínam ich vo svojej knihe: bola tam Meli Watanuki, Boogi, Barbara, Wini Harada, Makia Malo, Norbert a pár dobrovoľníkov, ktorí sa o týchto ľudí v Kalaupape starajú. Kedže som prišiel do Baziliky skoro o hodinu skôr, než slávnosť začala, bol som hned blízko oltára. Tam tiež neskôr priviezli na voziku všetkých mojich známych z Molokai, ktorých som vyššie spomenul. Všetkých som tak mal možnosť po tolkých rokoch opäť osobne pozdraviť, bolo to nesmierne milé stretnutie. Smutný som však bol z toho, že už je väčšina z nich zoslabnutá, zostarnutá... Všetci sú na vozíčku, sú to poslední mohyčáni malomocných žijúcich na Molokai...

Slávlosť v nedele 11. októbra

Námestie svätého Petra bolo zaplnené do posledného miestečka. Nádherný slnečný deň. Kedže šlo o sväturečenie piatich kan-

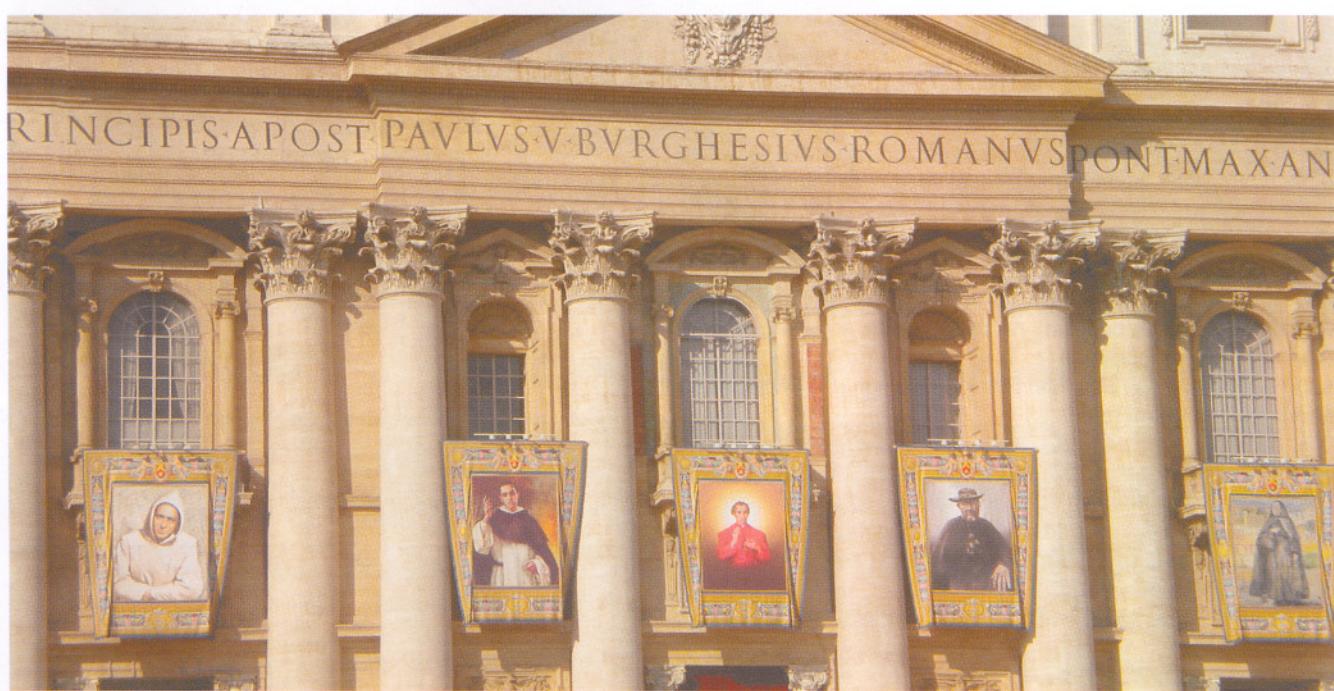
Slávostné okamihy na námestí svätého Petra

didátov, pápež Benedikt XVI. sa vo svojej homilii krátko – asi tri minúty – zmienil o každom z nich. Aj preto bola sobotňajšia účasť v Bazilike Panny Márie sopra Minerva v určitom zmysle dôležitejšia, pretože celá slávnosť tam bola zameraná len na osobu svätého Damiána. Keď pápež hovoril v nedeľu o pátrovi Damiánovi, nadviazal na evanjelium podľa Marka 10, 17 – 30, v ktorom sa píše: Čo mám robiť, aby som dosiahol život večný? pýtal sa mladý človek Krista. A ten mu povedal: Chod a rozdaj všetko chudobným a potom ma nasleduj... Nasledujúca myšlienka pápeža sa mi veľmi páčila: „Keď sa Damián rozhodol nasledovať Krista, neopustil len svoju rodnú vlast a rodinu, ale túžba nasledovať Krista bola pre neho dokonca prednejšia než vlastné zdravie...“ Zo života pátra Damiána vieme (ja o tom vo svojej knihe písem), že nemusel za každú cenu ostat medzi malomocnými. Biskupov plán bol vymeniť čas od času misionára. Páter Damián tam však chcel zostať, pretože to

vnímal ako svoje poslanie. Z jeho života tiež vieme, že keď ochorel na malomocenstvo, znova mu predstavený ponúkol možnosť odchodu z kolónie, návrat do vlasti a liečenie. On však odmietol a chcel zostať so svojimi malomocnými až do svojej smrti.

Medzi prominentnými hostami bol tiež belgický kráľ Albert II s manželkou Paolou a mnoho iných prominentov. Francúzsku vládu reprezentoval svojou účasťou premiér Francios Fillon. Pozitívne na mňa pôsobila účasť množstva mladých ľudí, hlavne zo Španielska, Nemecka i iných krajín. Niektorí očividne ani neboli katolíci, len zvedavci, turisti, ale aj tak prišli na sväturečenie, ako na možnosť stretnúť sa s kresťanmi. Vidieť, ako to celé prebieha. Správali sa veľmi decentne. Na mňa to pôsobilo pozitívne aj preto, lebo je to fenomén, ktorý v Čechách nevidno, tam je väčšinou počúť ľudí, ktorí sa nehlásia ku kresťanstvu, opýľujú kritikou a posmechom na adresu cirkevi, pápeža i veriacich...

text a foto ThLIC. PETER ŽALOUDEK ■

Podobizne piatich nových svätých